

- 1 **Oostenrijk** dorpje Fucking verandert overlastgevende naam in Fugging
- 2 **Frankrijk** politie maakt einde aan al dagen durend illegaal technofeest in Lieuron, Bretagne
- 3 **Nederland** opnieuw ontploffing bij een Poolse supermarkt, dit keer in Tilburg
- 4 **Kenia** scholen na lockdown van negen maanden weer open, behalve in Kisumu, waar de klaslokalen onder water staan door overstroming Victoriameer
- 5 **VS** Democraten Jon Ossoff en Raphael Warnock winnen de twee vacante Senaatszetels in de staat Georgia
- 6 **VS** Trump-aanhangers bestormen Capitool tijdens stemming Congres over verkiezingsuitslag
- 7 **België** proces tegen van grensoverschrijdend gedrag verdachte presentator Bart De Pauw gestart
- 8 **Groot-Brittannië** noodtoestand uitgeroepen in Londen vanwege onbeheersbare corona-uitbraak
- 9 **Indonesië** alle 62 inzittenden komen om bij crash vlucht SJ182 kort na vertrek uit Jakarta
- 10 **Kirgizië** Sadyr Japarov met ruime meerderheid gekozen tot president
- 11 **Nederland** lockdown met drie weken verlengd: scholen en niet-essentiële winkels blijven dicht
- 12 **België** Melikan Kucam (N-VA) krijgt acht jaar cel wegens fraude met verblijfsvergunningen
- 13 **VS** Huis van Afgevaardigden start tweede impeachmentprocedure tegen president Donald Trump
- 14 **Nederland** Lodewijk Asscher treedt terug als PvdA-lijsttrekker wegens rol in toeslagenaffaire
- 15 **Nederland** kabinet-Rutte III treedt af vanwege toeslagenaffaire, minister Eric Wiebes vertrekt
- 16 **Frankrijk** wegens olopende coronacijfers avondklok ingevoerd tussen 18.00 en 06.00 uur
- 17 **Rusland** oppositieleider Aleksej Navalny gearresteerd bij terugkeer in Moskou
- 18 **Zuid-Korea** Samsung-baas Lee Jae-jung veroordeeld tot 2,5 jaar cel wegens omkoping en corruptie
- 19 **Italië** regering van premier Giuseppe Conte weggestemd in Senaat
- 20 **VS** Joe Biden in een zwaarbewaakt Washington beëdigd als 46e president
- 21 **Irak** zeker 32 doden bij dubbele zelfmoordaanslag op markt in Bagdad
- 22 **Nederland** Shollebollekes-zanger Rob Kemps wint finale van quiz *De slimste mens*
- 23 **Rusland** demonstranten in meer dan honderd steden eisen vrijlating oppositieleider Navalny
- 24 **Nederland** gewelddadige protesten tegen avondklok in onder meer Eindhoven en Amsterdam
- 25 **Nederland** vliegveld Lelystad 'controversieel' verklaard; opening opnieuw uitgesteld
- 26 **India** boze boeren bestormen Rode Fort in New Delhi uit protest tegen omstreden landbouwwetten
- 27 **Polen** hooggerechtshof maakt abortus vrijwel onmogelijk, alleen toegestaan in noodgeval
- 28 **Nederland** eerste groep gedupeerde kindertoeslagouders ontvangt toegezegde €30.000 compensatie
- 29 **Nederland** Shell veroordeeld tot betalen schadevergoeding aan Nigeriaanse boeren wegens bodem- en watervervuiling
- 30 **Nederland** recordaantal van 165.000 deelnemers bij Nationale Tuinvogeltelling
- 31 **Somalië** zeker negen doden bij terroristische aanval op hotel in hoofdstad Mogadishu

Relatief rustige oudejaarsnacht

Roep om permanent vuurwerkverbod

NEDERLAND Vooraf was gevreesd voor protesten en rellen, maar uiteindelijk viel het mee. De oudejaarsnacht verliep 'relatief rustig' dankzij een algeheel vuurwerkverbod en het dringende advies binnen te blijven. Toch werden net als voorgaande jaren op tal van plaatsen agenten en hulpverleners met stenen en vuurwerk bekogeld.

Tot het – in principe eenmalig – vuurwerkverbod was besloten vanwege de oplopende coronacijfers. De ziekenhuizen konden geen extra (vuurwerk)slachtoffers gebruiken. Niet voor niets was er half december daarom een 'zware lockdown' afgekondigd. Er was echter al veel vuurwerk ingeslagen, vaak illegaal in België en Duitsland of via internet. Dat kon op diverse plaatsen anoniem en zonder boete worden ingeleverd. Maar niet iedereen deed dat. Op verscheidene plekken was er in

de dagen voorafgaand aan de jaarwisseling sprake van vuurwerkoverlast en rellen, onder meer in Veen en op Urk.

SCHADE

Dergelijke incidenten voedden de angst voor rellen tijdens de jaarwisseling – zoals in Den Haag, waar voor het tweede opeenvolgende jaar de traditionele vreugdevuren op het strand verboden waren. Helemaal zonder incidenten verliep het in de hofstad niet (*boven*) en ook elders in het land ging het mis. ■

De hoeveelheid auto's die in brand werden gestoken, was vergelijkbaar met voorgaande jaren. Daar stond tegenover dat het aantal vuurwerkslachtoffers beduidend lager lag dan voorheen en dat schadeverzekeraars veel minder hoefden uit te betalen. De grote vraag was of dat alles het gevolg was van het vuurwerkverbod of toch van de lockdown. Hoe dan ook voelden de voorstanders van een definitief vuurwerkverbod – aangevoerd door de oogartsen, die daar al jaren voor pleitten – zich gesteund door een meerderheid van de Nederlandse bevolking en tal van politieke partijen. De vraag was of VVD, CDA en PVV met zo'n verbod wilden instemmen. ■

Eerste vaccin toegediend

Vaccinatieprogramma komt langzaam op gang

NEDERLAND Sanna Elkadiri was de eerste. De 39-jarige verpleeghuismedewerkster kreeg op 6 januari in Veghel het vaccin van Pfizer/BioNTech toegediend (*onder*). Nederland was daarmee hekkensluiter in Europa: alle andere EU-landen waren al eerder gestart met hun vaccinatieprogramma tegen het coronavirus.

De trage start kwam minister van Volksgezondheid Hugo de Jonge (CDA) op nogal wat kritiek te staan. Het goede nieuws voor hem was dat het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) eveneens op 6 januari het coronavaccin van Moderna goedkeurde. Daarmee waren er twee vaccins beschikbaar en daar bleef het niet bij: ook die van AstraZeneca en Janssen werden in de daaropvolgende weken veilig geacht voor gebruik.

Ondertussen was er discussie over de vraag wie voorrang moest krijgen bij het vaccineren. De Nederlandse regering koos voor bewoners van verpleeg- en verzorgingshuizen, de groep die tijdens de eerste coronagolven in 2020 de ziekenhuizen had overbelast. Huisartsen en verzorgend en verplegend personeel werden eveneens met voorrang ingeënt, net als mensen met overgewicht of andere onderliggende klachten. Ook politieagenten, docenten en boa's hoopten versneld voor een vaccin in aanmerking te komen, maar dat kon niet altijd. Probleem was dat de producenten minder vaccins leverden dan was afgesproken. Bovendien bleek AstraZeneca in uitzonderlijke gevallen ernstige bijwerkingen te hebben (zoals trombose), waardoor Nederland in navolging van andere landen in maart en april besloot de inenting daarmee tijdelijk stop te zetten. Ook daarover kreeg De Jonge kritiek: de

maatschappelijke voordelen van snel inenten werden veel groter geacht dan de minimale kans op fatale, individuele bijwerkingen.

MAGNETISCH

Inmiddels was wel duidelijk geworden dat de inenting cruciaal waren in de bestrijding van het coronavirus –

vooral omdat de vaccins ook werkzaam bleken tegen diverse varianten daarvan. Met de stijging van het aantal gevaccineerden nam het aantal ziekenhuisopnames af. Toch waren er nog tal van antivaxers en complotdenkers die zich niet lieten inenten. Zij wantrouwden de gevolgen op lange termijn, vonden de supersnelle ontwikkeling van de vaccins verdacht, vreesden een chip ingespoten te krijgen of meenden magnetisch te worden van de volgens sommigen met 'geaborteerde foetussen' geprepareerde vaccins... ■

Capitool bestormd

Democraten veroveren Senaatszetels in Georgia

VS Een ongekende aanslag op de democratie. De gebeurtenissen op 6 januari in Washington riepen heftige reacties op – en niet alleen in de Verenigde Staten. Honderden boze aanhangers van de Republikeinse president Donald Trump bestormden het Capitool in de hoofdstad (boven), waar het Congres bijeen was gekomen om de verkiezing van de Democraat Joe Biden tot president te bekrachtigen. Aangemoedigd door Trump weigerden zij zich neer te leggen bij diens overwinning.

Het was een dramatisch dieptepunt van twee woelige, postelectorale maanden. De presidentsverkiezingen van 3 november waren ongemeen spannend geweest. Pas na vier dagen bleek dat Biden, toch nog met redelijk ruim verschil, als overwinnaar uit de strijd gekomen was. Diens Republikeinse opponent Donald Trump weigerde echter zijn nederlaag te accepteren. Hoewel

ieder bewijs ontbrak, meenden Trump en zijn aanhangers dat de Democraten de verkiezingen hadden 'gestolen'. Die boodschap werd vervolgens via de sociale media en via pro-Trumpzenders als Fox News verspreid.

BLOEDDORSTIG

Op 6 januari zou het Congres de verkiezingsuitslag definitief vaststellen,

maar dat ging bijna mis omdat het in Washington volledig uit de hand liep. Trump, op dat moment nog altijd in functie als president, riep zijn aanhangers op om zich richting het Capitool te begeven, waar het Congres zetelde. Volgens hem moest de macht worden 'heroverd'. Hiertoe aangezet bestormde een mengelmoes van (oud-)militairen, leden van de extreemrechtse Proud Boys, complotdenkers van QAnon en gewone burgers het Capitool. Omdat de bewaking volledig tekortschoot, konden de Trump-aanhangers vrij gemakkelijk het gebouw binnendringen (rechtsboven). Het leverde onthutsende beelden op. In het 'hart van de democratie' werden kamers en

vergaderzalen opengebroken en geplunderd. Congresleden moesten in allerijl een veilig heenkomen zoeken. Sommigen wisten slechts op het nippertje uit de handen van de bloedorstige menigte te blijven. Er werd gevochten en geschoten (onder), met vijf doden als gevolg. President Trump weigerde aanvankelijk in te grijpen en zette zelfs zijn vicepresident Mike Pence onder druk om de stemming uit te stellen. Pas na uren zond hij een videoboodschap de wereld in waarin hij de bestormers prees als goede vaderlanders, maar ze ook opriep het gebouw te verlaten – iets waar ze mopperend gehoor aan gaven. Vervolgens kon de uitgestelde stemming alsnog plaatsvinden. Congresvoorzitter Pence vervulde zijn democratische plicht en zorgde ervoor dat de verkiezing van Biden volgens de regels werd goedgekeurd. Achteraf werd overigens duidelijk dat de bestorming geen spontane, maar een goed voorbereide actie was die alle kenmerken had van een poging tot staatsgreep: de bedoeling was immers om Trump in het Witte Huis te houden – tegen alle regels van de democratische rechtsstaat in. Signalen daaromtrent waren door de verantwoordelijke beveiligingsdiensten genegeerd.

TWIJFELS

Op de dag van de bestorming kwam er opmerkelijk nieuws uit Georgia. Daar waren een dag eerder verkiezingen gehouden voor twee vacante Senaatszetels. Tijdens de presidentsverkiezingen van november had de traditioneel Republikeinse staat al verrassend voor Biden gekozen. En ook op 5 januari wisten de Democratische uitdagers Jon Ossoff en Raphael Warnock hun Republikeinse rivalen David Perdue en Kelly Loeffler te verslaan. Dominee Warnock was de eerste gekleurde Senator uit de

geschiedenis van de staat. De verkiezing van Ossoff en Warnock was niet alleen te danken aan de massale opkomst van gekleurde kiezers. Ze was ook indirect het gevolg van de twijfels die Trump had gezaaid over de verkiezingen: veel Republikeinse kiezers bleven thuis omdat ze ervan uitgingen dat het toch weer frauduleus zou verlopen en dat de Democraten de zege zouden 'stelen'. De uitslag in Georgia was

goed nieuws voor Biden: door de Democratische zege had hij naast een (ruime) meerderheid in het Huis van Afgevaardigden ook een (nipte) meerderheid in de Senaat. Dat gaf hem meer mogelijkheden zijn plannen door het Congres te loodsen. Maar de vreugde daarover werd ernstig getemperd door de onthutsende gebeurtenissen in Washington, die aantoonde dat de verdeeldheid in het land ongekend groot was. ■

Democratie verder gefnuikt

Tientallen oppositieleiden in Hongkong gearresteerd

HONGKONG Het leek de definitieve nekslag voor de democratie in Hongkong. Op 6 januari werden 53 pro-democratische oppositieleiden opgepakt op verdenking van 'staatsondermijnende activiteiten', onder wie Andrew Wan (boven). Hem en de anderen hing een levenslange gevangenisstraf boven het hoofd.

De oppositieleiden werden gearresteerd omdat zij betrokken waren bij een voorverkiezing van pro-democratische kandidaten voor de parlementsverkiezingen. Volgens de Hongkongse autoriteiten was deze voorverkiezing in strijd met de nieuwe Nationale Veiligheidswet. De wet was een halfjaar eerder ingevoerd en maakte 'elke daad van afscheiding, subversie, terrorisme en buitenlandse inmenging' strafbaar. De democratie in Hongkong stond al langer onder druk. In 1997 had Groot-Brittannië Hongkong overgedragen aan de Volksrepubliek China. Daarbij was

overeengekomen dat de voormalige kroonkolonie vijftig jaar semi-autonomie zou blijven, met een beperkte vorm van democratie. Maar sinds Xi Jinping in 2012 aan de macht was gekomen, volgden vele maatregelen die de speciale status van Hongkong telkens verder aantastten. Dat leidde meerdere keren tot massale protesten, waarop Peking in juni 2020 reageerde met de Nationale Veiligheidswet.

PATRIOTTEN

De arrestatiegolf bevestigde wat critici al hadden gevreesd: de vaag geformuleerde

Nationale Veiligheidswet was vooral een middel voor de Chinese regering om politieke tegenstanders aan te pakken. In november 2020 hadden vier parlementariërs hun zetel al moeten opgeven omdat zij zich tegen de nieuwe wet hadden verzet. Uit protest stapte ook de rest van de oppositie op. Twee maanden later verdwenen deze democraten achter de tralies. Na het monddood maken van de Hongkongse oppositie, ging China gestaag verder met het aantasten van de democratie in Hongkong. In aanloop naar de volgende verkiezingen kwam Peking met een hervorming van het kiesstelsel om 'te verzekeren dat het bestuur van Hongkong stevig in handen is van patriotten'. Daarmee was de oppositie feitelijk uitgeschakeld. ■

Noodtoestand in Londen

Ziekenhuizen kunnen stroom patiënten amper aan

GROOT-BRITANNIË Explosief stijgende besmettings- en sterftcijfers, ambulances in de file bij ziekenhuizen, gebrek aan zorgpersoneel en overvolle ic-afdelingen. In Londen werd de situatie in de eerste week van het jaar met de dag dramatischer (onder). Op 8 januari riep burgemeester Sadiq Khan in de hoofdstad zelfs de noodtoestand uit.

Vier dagen eerder had de conservatieve premier Boris Johnson een nieuwe strenge lockdown afgekondigd. Het Verenigd Koninkrijk telde inmiddels 75.000 covid-19-doden, en dat aantal steeg gestaag. Ook lagen er veel meer en ook jongere patiënten in de ziekenhuizen dan tijdens de eerste golf in het voorjaar van 2020. Omdat het zorgstelsel op omvallen stond, waren draconische maatregelen nodig: onderwijs moest online gegeven worden, niet-essentiële winkels

gingen dicht, thuiswerken werd verplicht en reizen afgeraden.

VACCINATIE

Volgens de zorgautoriteiten kwamen die maatregelen veel te laat. De regering-Johnson had met ingrijpen gewacht tot na de kerstperiode, ondanks het feit dat in december het aantal besmettingen al fors aan het stijgen was als gevolg van een nieuwe, veel besmettelijkere 'Britse' coronavirus-variant. Tijdens de kerstdagen hadden

veel mensen elkaar opgezocht – met funeste gevolgen, zo bleek de weken daarna.

Eén lichtpuntje kon Johnson zijn landgenoten wel bieden: het in december gestarte vaccinatieprogramma verliep goed. Er waren inmiddels drie vaccins beschikbaar: Pfizer/BioNTech, AstraZeneca en Moderna. Dankzij de inenting werd een instorting van het zorgstelsel op het nippertje voorkomen – ook in Londen. Dat nam niet weg dat het aantal Britse covid-19-doden in februari was opgelopen tot boven de 120.000. Vanaf eind maart konden, met dank aan de lockdown en de vaccinaties, de maatregelen geleidelijk aan worden versoepeld. Het virus leek onder controle... ■

Rutte III treedt beetje af

Toeslagenaffaire leidt tot zachte val kabinet

NEDERLAND De uitkomst van een parlementair onderzoek naar de toeslagenaffaire was verbijsterend geweest. Dat kon niet zonder consequenties blijven. Op 15 januari besloot minister-president Mark Rutte (VVD) daarom naar de koning te fietsen om het ontslag van zijn kabinet aan te bieden (boven).

Op 17 december 2020 had een parlementaire ondervragingscommissie onder leiding van Chris van Dam (CDA) een ontluisterend rapport gepresenteerd. In *Ongekend onrecht* stond te lezen hoe tienduizenden ouders door de Belastingdienst ten onrechte als fraudeurs waren weggezet, met vaak schrijnende gevolgen. Dat was begonnen onder het kabinet-Rutte II (2012-2017). Deze coalitie van VVD en PvdA vond, met brede instemming van parlement en samenleving, dat fraude keihard moest worden bestreden. En dat gebeurde ook. Signalen over grove fouten in de uitvoering werden stelselmatig genegeerd, totdat de Kamerleden Pieter Omtzigt (CDA)

en Renske Leijten (SP) zich in de zaak vastbeten. Een maand lang zocht het kabinet naar een antwoord op *Ongekend onrecht*. Voor aftreden voelde Rutte aanvankelijk niets: dat zou midden in de coronapandemie de daadkracht van zijn derde kabinet verzwakken. Dat veranderde echter toen PvdA-leider Lodewijk Asscher op 14 januari liet weten terug te treden als lijsttrekker bij de verkiezingen van 17 maart. Hij was in Rutte II als minister van Sociale Zaken verantwoordelijk geweest voor het toeslagenbeleid en vond zichzelf niet meer geloofwaardig. Daarna kon het huidige kabinet niet anders dan eveneens verantwoorde-

lijkheid nemen voor het falen van de overheid. En dus besloten de ministers van VVD, CDA, D66 en CU eensgezind om af te treden. Minister Eric Wiebes (VVD) was echter de enige die daadwerkelijk ontslag nam: hij had in Rutte II als staatssecretaris van Financiën de (falende) Belastingdienst in zijn portefeuille gehad.

SMET

Rutte noemde de toeslagenaffaire weliswaar 'een kolossale smet op mijn premierschap', maar bleef VVD-lijsttrekker. De beide andere lijsttrekkers in het kabinet, Wopke Hoekstra (CDA) en Sigrid Kaag (D66), volgden het voorbeeld van Asscher evenmin. Het kabinet werd in naam demissionair, maar in de praktijk veranderde er weinig en Rutte III zou nog maandenlang voortregeren – als was het een normaal kabinet. ■

Museumplein schoongeveegd

Rellen bij verboden demonstratie tegen coronabeleid

NEDERLAND 'Het is dom en fout wat ik gedaan heb.' Een 36-jarige vrachtwagenchauffeur uit Almere keek schuld bewust terug op de karatetrap die hij op 17 januari had uitgedeeld aan een agent (onder). Net als honderden anderen had hij geweigerd het Amsterdamse Museumplein vrijwillig te verlaten, waarna de situatie uit de hand was gelopen.

De actiegroep 'Nederland in verzet, weg met het kabinet' had opgeroepen tot de demonstratie, die vervolgens door het stadsbestuur van Amsterdam werd verboden. Desondanks waren zo'n tweeduizend mensen naar het Museumplein gegaan om hun onvrede te uiten over de 'dictatoriale' coronamaatregelen van het inmiddels demissionaire kabinet-Rutte III. Een bont gezelschap bestaande uit boze burgers, aanhangers van complotbeweging QAnon, antivaxers en voor hun toekomst vrezende mkb'ers verzamelde zich zonder daarbij de anderhalve-

metermaatregel in acht te nemen. Er waren ook meer bivakmutsen dan mondkapjes te zien. De leuze van de bijeenkomst was: 'Samen met corona krijgen wij u onder controle'. Dat was een variant op de overheidsslogan: 'Alleen samen krijgen we corona onder controle'. Sommige deelnemers verwezen met teksten als '17 januari Walk of Freedom' naar de bestorming van het Capitool in Washington elf dagen eerder. Toen honderden betogers de oproep om het plein te verlaten negeerden, greep de politie hard in. Paarden, hon-

den, waterkanonnen en wapenstokken werden ingezet om het Museumplein schoon te veegen. In totaal werden 143 personen gearresteerd. De man van de karatetrap was daar niet bij. Die meldde zich zelf en kreeg twaalf dagen later door de rechter een taakstraf van 120 uur opgelegd plus een voorwaardelijke celstraf van een maand.

FRUSTRATIE

Bovendien diende hij mee te werken aan een behandeling om zijn agressie te beteugelen. Tijdens de zitting had de vader van drie schoolgaande kinderen, die had aangegeven het door de coronamaatregelen extra zwaar te hebben, de door hem aangevallen ME'er zijn excuses aangeboden. Hij had zich laten meeslepen, vertelde hij: 'Het was frustratie die er kennelijk uit moest'. ■

Joe Biden geïnaugureerd

Voorganger Donald Trump schittert door afwezigheid

VS Verzoening. Dat was de centrale boodschap van Joe Biden in zijn eerste toespraak als president van de Verenigde Staten. Op 20 januari werd de 78-jarige Democraat beëdigd tijdens een sobere plechtigheid in een zwaarbeveiligd Washington (*onder*). Zijn belangrijkste taak was om het ernstig verdeelde land weer te verenigen.

De inhuldiging van Joe Biden als 46e president en Kamala Harris als eerste vrouwelijke vicepresident vond plaats in een geladen sfeer van verdeeldheid en achterdocht. Er werd in de hoofdstad geen enkel risico genomen na de onthutsende bestorming van het Capitool twee weken eerder. Washington was veranderd in een vesting, want het gevaar voor nieuw geweld van de kant van de aanhangers van Donald Trump leek reëel. Sommigen vreesden zelfs voor een regelrechte burgeroorlog. Die bleef vooralsnog uit, wellicht mede door de opstelling van Biden, die benadrukte de president van alle Amerikanen te willen zijn.

De inauguratie werd opgeluisterd door onder anderen Lady Gaga, die het volkslied zong, en de jonge dichtster Amanda Gorman (*rechtsboven*), die haar *The hill we climb* met verve voordroeg. Ook was er veel aandacht voor Bernie Sanders. De foto van de linkse Democraat die tijdens de plechtigheid met warme, gebreide wollen winterwanten op een klapstoeltje zat te koukleumen (*midden*) ging de wereld rond. De handschoenen werden een hit op internet. Opvallende afwezige bij de inauguratieceremonie was Donald Trump, die 's ochtends het Witte Huis had verlaten en naar zijn buitenverblijf

was afgereisd. Nog altijd weigerde hij zijn nederlaag te erkennen, en in het verlengde daarvan had de vertrekkende president iedere medewerking aan een soepele machtsoverdracht tegengewerkt. Overigens had Trumps vicepresident Mike Pence wel het fatsoen om de inhuldigingsplechtigheid bij te wonen.

DECRETEN

Biden begon voortvarend aan zijn presidentschap. Nog op de dag van de inauguratie tekende hij al zeventien decreten (*rechts*), grotendeels bedoeld om beleidsdaden van Trump ongedaan te maken. De VS trad weer toe tot het klimaatakkoord van Parijs, concessies voor omstreden olieboringen werden ingetrokken en de banden met de Wereldhandelsorganisatie, de Europese Unie en de NAVO werden weer genormaliseerd. Tegelijkertijd

liet Biden zich scherper dan zijn voorganger uit over de Russische president Vladimir Poetin.

Ook startte Biden voortvarend met een vaccinatieprogramma om de coronapandemie te lijf te gaan: onder Trump was de VS uitgegroeid tot het land met de meeste covid-19-doden. Dat aantal was inmiddels opgelopen tot boven de 500.000 – een vijfde van alle coronadoden wereldwijd. Doordat steeds meer Amerikanen werden ingeënt, daalde het aantal ziekenhuisopnames fors en werd ook de groei van het dodental tot staan gebracht. Daarnaast besloot de nieuwe president ongekende bedragen (die opliepen tot boven de 4.000 miljard dollar!) uit te trekken voor economisch herstel

en infrastructurele werken. De ervaren politicus, die onder Barack Obama tussen 2009 en 2017 acht jaar lang vicepresident was geweest, bleek daarmee niet de voorzichtige 'tussenpaus' die velen hadden verwacht.

IMMIGRATIE

Biden had haast. Mede dankzij de verrassende winst van twee Senaatszetels in Georgia (zie p. 11) beschikte hij over een (krappe) Democratische meerderheid in het Congres. In november 2022 stonden echter tussentijdse verkiezingen op het programma en de afloop daarvan was ongewis. Misschien wel de grootste uitdaging waar Biden en zijn veelkleurige minis-

tersploeg – met onder meer de zwarte Lloyd Austin op Defensie, de inheemse Deb Haaland op Binnenlandse Zaken en de homoseksuele Pete Buttigieg op Transport – voor stonden, was het immigratievraagstuk. Trump had zich geprofileerd met een muur aan de grens met Mexico om migranten tegen te houden. De zege van Biden had veel arme Midden-Amerikanen echter nieuwe hoop gegeven op een toekomst in het rijke Amerika. De migratiestroom zwol dan ook aan en dat bracht Biden in een lastig parket: terugsturen was geen optie voor de linkervleugel van de Democraten, toelaten was koren op de molen van de Republikeinen. Vicepresident Harris kreeg dit hoofd-pijndossier toebedeeld. ■